

KUSTBON

Veckotidning för svenskarna i Estland.

Femte arg. N ^o 31/32.	Prenumerationspris: Helt år Emk. 144:—. 1 månad „ 12:—. I Sverige: Helt år . . . Kr. 9:—. 1 månad . . . „ 0:75. I Finland: Helt år Fmk. 18:—. 1 månad „ 1:—.	Utkommer varannan onsdag. Utgivare: Svenska Folkförbundet. Redaktör: N. Blees, Riddaregat. 3, Reval.	Annonspris: 2 mark per mm. I Sverige: 10 öre per mm. I Finland: 30 penni per mm. För annons, som infö res 10 eller flere ggr räknas 20% rabatt.	20 dec. 1922.
-------------------------------------	--	--	---	------------------

JUL.

*Nu börjar den snöiga stormen sin färd
kring dalar och fjäll uti norden,
och brasan hon flammnar i fladdrande härd,
och ljusen de brinna på borden.*

*Ty julen är kommen, den älskade gäst,
han kom ifrån himmelen neder.
Den fattige reder sin stuga till fest
och halmen på tiljorna breder.*

*Guldlockiga små,
så väntande stå.
Och klockorna klinga,
och bjällrororna gå.*

*O juletid,
o, barndomsfrid
uti norden!*

Z. Topelius.

God Jul!

Detta dubbelnummer är Kustbons sista nummer för i år och därför passa vi på tillfället att tillönska alla våra läsare och vänner god jul och ett gott nytt år. Efter ett par dagar ha vi jul. Julen kommer med sin frid och sitt lugn. Det har varit strävsamt hela året igenom, men strävsammare än annars har den sista månaden varit. Då är det skönt att få fira jul, att lysna till julsångerna och låta tanken gå tillbaka till det stora undret för 1922 år sedan. I kyrkor, på julfester och i jultidningar påminnas vi om allt skönt och vackert, som julen har för vår inre mänskliga. Vi känna oss andaktsfulla! Vi finna det ljuvligt att för en kort stund lysna till talet och sången om änglabudskapet. Men det är också andra gamla julminnen och framför allt barndomsminnena

som stå levande framför oss vid juletid. Allt detta gör att julen för oss är en skön och efterlängtat fest med mycken frid och glädje. Mätte så också vara julen 1922!

God Jul och Ett Gott Nytt År!

Svenska skolans i Reval barnfest.

Tisdagen den 19 december kl. 6 e. m. gick ovannämnda julfest av stapeln i folkskolans lokal, Nygatan 15. Festen var mycket väl lyckad. Den bjöd på julsånger, deklamationer, sång, små barnaföreställningar: a) „Ole på skidor“, b) „Julbocksleken“ och c) en tablå „Nyåret kommer.“ Allt var väl inövat och blev till de församlades förtjusning bra utfört. Det hade också samlats en talrik publik, icke

blott pappor och mammor utan även utomstående, som alla voro glada med dem som voro glada. Och de som voro glada, det var barnen. Deras ögon strålade åt allt vad de fingo se och höra, allt utfört av kamrater ur deras egen midt. Och så fingo de också skänker: böcker, bilder, sötsaker och te. Rätt mycket besvär vållar en sådan med rikhaltigt program barnfest. Heder och tack till våra lärarinnor härför samt ett likadant tack till alla damer, som haft vänligheten sköta om bak och teservering och mycket, mycket annat göromål och stök, som de hade för den lilla rara julfesten, som, efter det barnen lekt en stund, kl. 10 avslutades med unisont sjungna „Du gamla du fria“!

Ungdomsringens och söndags-skolebarnens fest i Reval.

Prosten N. Linderstam hade söndagen den 17 dec. kl. 6 e. m. anordnat fest med julgran för söndagsskolans elever och svenska ungdomsringen. I den lilla lokalen, Riddaregatan 3, hade utom egentliga deltagare samlats en hel skara utomstående. Aftonen var hemtrevlig och gjorde ett gott intryck. Prosten talte först några varma ord, så följde sång och deklamation. Det vackraste var julgranständningen. Alla barn uppläste i tur och ordning ett bibelspråk under det var och en tände ett ljus på granen. Till sist erhöles alla närvarande te.

Samtidigt härmed kan omtalas, att prostens Linderstam alla söndagseftermiddagar samlar ungdomsringen till små samkväm, där det förekommer tal, uppläs-

ningar och sång. Dessa möten äro uppbyggliga och nyttiga för ungdomen och det är en vacker gärning. Här bes få uttala ett tack!

S. O. V: s styrelsemöte i Reval den 18 december.

Bland andra frågor behandlades frågan angående platsen och tiden för nästa årsmöte.

Mötet enades om att årsmötet skulle hållas i Hapsal den 10 februari 1923. Rektor Kaleb Andersson åtog sig att med tillhjälp av någon annan skaffa lokal.

En angenäm överraskning blev det för mötet, då en skrivelse av en av våra vänner i Sverige, Tullförvaltaren A. H. Kihlberg, Storlien, upplästes. Tullförvaltaren Kihlberg hade nämligen donerat 20.000 estniska mark, vars år-

liga avkastning, sedan $\frac{1}{20}$ därav lagts till kapitalet, skulle användas till ett stipendium, att utbetalas till manlig elev av svensk nationalitet vid Birkas folkhögskola, som under genomgången utbildningskurs visat håg och fallenhet i främsta rummet för jordbruksarbete och i andra hand för de övriga göromål och läroämnen, som förekomma vid folkhögskolan.

Pengarna placerades i bank. I gåvobrevet förutses en nämnd, som skall förvalta medlen. Ett ombud i nämnden för Svenska Odlingens Vänners styrelse utses nästa gång.

Beslöts till donatorn herr Kihlberg frambara föreningens varma tack för hans vackra gärning att befrämja svenskhetens sak i Estland.

Vår dialekt.

Av Joel Nyman.

II.

Och Nuckö då, själva halvön, kommunen Paschlepsamt även Sutlep. Ansågs det inte för fint att bravera med estniskan, fint att gifta sig med en estnisk flicka, fint att ha estniska till hemspråk och fint att höra till estniska församlingen. Då de simpla svenskarna kommo ut ur kyrkan, stodo de fina svensk-estniska lejonerna på kyrkbacken och hänflinade. Och ve den skolungdom, som för några år tillbaka på Hapsals gator och i närvaro av estniska kamrater vågade klyva näbb på svenska! För detta språk fick man ta eller i bästa fall även giva smörj. Kanske är det än så, jag skriver om egna upplevelser. Alltnog: vår stackars dialekt var och är ett föraktat underklassspråk. Våra baroner t. ex. hade aldrig lärt sig att tala "högsvenska" med sina underlydande eller andra med Estlands-svenskt blod i ådrorna. Det var för fint. Men väl att vid

varje möjligt och omöjligt tillfälle låta den mest välsignade ström av inhemska skälls- och glapord flöda över den ödmjukt tigande syndaren. Och fråga nu denna dag som är någon av dessa tendingar, som växt upp i våra bygder, om de förstå svenska, skall du få ett bestämt nej. Men på frågan om de inte tala „Nokasvensk“ skall det nog bli ett betydelsefullt leende. „Vad för svenskar äro vi,“ suckade en Dagö-svensk. „Nog skulle vi så gärna velat tala svenska,“ heter det i Korkis. Deras egen urgamla dialekt, den anses för något annat, som går att använda endast i hemmets undanskymda vrå eller med grannen. Börjar någon utomstående tala på deras dialekt, anses det för ett elakt skämt. Eller också sjunker man till att börja med i anseendet. Ingen „bildad“ människa kan eller vill kunna detta språk, mena de.

Men ändock är vårt språk svenska, t. o. m. mera svenskt än den fina utbildade litteratursvenskan eller skriftsvenskan, som

den kallas härute. Sant är att vi fått många främmande låneord av våra estniska, tyska och ryska grannar. Men är skriftsvenskan fri från sådana? Jag bara frågar. Fast lånade från „finare“ håll bara. Eljest har vår dialekt mycket mer ursprunglig svenska, mycket mer släkt med fornsvenskan än den nya svenskan. Härom bära vittne även de många olika dialekterna såväl i Sverige som i Finland. Jämförd med dessa folkmål kommer vår svenska i sin rätta belysning och sin fulla rätt. Och kunde vi säga, att den skrattar bäst som skrattar sist. Ja, vårt språk är svenska, riktig svenska, det betyga även språkvetenskapsmän, inte „gotiska“ eller något sammelsurium bland språk. Att våra fäder och förfäder, led efter led, århundrade efter århundrade, bevarat detta arv och efterlämnat det oss, sena tidens barn, däröver skola vi vara stolta, glada. Okunnigheten och tanklösheten må grina bäst den vill. Vi skänker dem vårt meddidande bara, I Dalarne t. ex., där tala alla sin

Svenskt bildningsarbete i Estland i våra dagar av rektor Gideon Danell.

I „Svensk Tidskrift“ har vår gode vän rektor Gideon Danell publicerat en artikel på 12 sidor under ovan nämnda rubrik. Uppsatsen, som är mycket intressant och visar, att författaren är fullkomligt förtrogen med våra nutida förhållanden, har sin stora betydelse därigenom, att den väcker intresse för och gör estlandssvenskarnas sak mera känd i Sverige.

Ormsö.

Fredagen d. 1 december avhölls å prästgården auktion till förmån för öns fattiga. Behållningen över 25.000 Emk. Dessutom hade hopsamlats rätt så mycket även in natura, som kommer till utdelning mot julen. Vi lever f. ö.

under auktionernas tecken. Auktioner för söndagsskolor, auktioner för skolorna, auktioner för bönehus och auktioner på „skördefästen“. Hullo skolråd har beslutat anordna auktion för anskaffandet av skolapotek. Och så våga en del folk ännu tänka på auktion för stackars S. O. V. Det bleve ej småsummor, ifall alla lapparna lades på en hög och för ett ändamål. Auktionsföremålen tiggas ihop, matvaror mäst, så strumpor, vantar, lin, hampa, äpplen ägg och mindre föremål. Så bakas „kakobre“ eller ännu bättre vitbröd, kokas kaffe, stekas plättar. Vilket allt försvinner som smör i solsken. Och glädjen står högt i tak. Länge leve auktionerna!

Vi har varit utan post i mer än en vecka. En postsäck skicka-

des med ångbåt från Hapsal för att landsättas i Saxby men även där ishinder. Fick därför följa med till Kertell på Dagö och därifrån sedan till Reval igen, för att sedan på gungande is-skorpa med kälke transporteras hit. Söndagen den 3 december togo sig postmannen och andra våghalsar för första gången fram över isen.

Fortsatt botanisk undersökning av Estlands slottsparker.

Jordbruksministereit har i dagarna i princip godkänt en av hr Erik Lundström, Dorpat, utarbetad plan för fortsatt botanisk undersökning av Estland större slottsparker. Hr Lundström företog på uppdrag av Universitetsförvaltningen i Dorpat redan hösten 1921 en rundresa till de i Dorpats omnejd liggande gods-

dialekt. Konstnären Zorn talade alltid dialekten både med mor sin och alla Mora karlarna, så även rektorn vid folkhögskolan och andra.

Detta å ena sidan. Å andra sidan skall vi ej försumma något tillfälle att lära oss högsvenskan, skriftspråket. Genom detta språk skall vi inhemta våra kunskaper, det är, s k a l l vara, undervisnings-språket i skolan och vid konfir-mationsundervisningen samt i söndagsskolan. Det är ett brott mot våra unga att använda dialekten vid dessa tillfällen. Från egen skoltid har jag den erfarenheten, att då efter allt dialektalande präst eller rikssvensk gjorde den enkla fråga, stod man som ett frågetecken. Då man senare som äldre skulle börja tala „högsvenska“, så var det som att börja med ett främmande språk. Och kände man sig så bortkommen och osäker, så att det fordrades ej så lite för att våga sig på den „fina“ och kantiga högsvenskan. Nej, våra barn skall ända från det första vänjas vid denna form av vårt modersmål, som kan

skänka oss bokligt vetande, sammanföra oss med stamfränderna andra sidan haven. Vi skall lära så pass behärska detta språk, att vi med ledighet kan både tala och skriva och läsa — ja, vara lika hemma i högsvenskan som vilken svensk som helst. Vi skall ej vara sämre än de i det för oss alla gemensamma skriftspråket. För detta ändamål böra föräldrar redan i hemmen vänja barnen med högsvenskan, både genom att tala och föreläsa. Skolan skall sätta som sitt mål, att föra eleverna så långt i högsvenskan, att de utan tvång använda den på raster och lekar. Vägen dit är ej så svår, som det kunde synas. Läraren har bara att tillse, att han uteslutande begagnar sig av högsvenskan. Härigenom föras eleverna så obemärkt in i detta språk, att dess användning förefaller naturlig okonstlad och tvångsfri.

Våra män ha i regel möjlighet att genom resor till Sverige och Finland lära högsvenska. För kvinnorna däremot blir ända utvä-

gen kyrkan och de andliga sammankomsterna, även de sparsamt förekommande sammanträdena av allmänbildande art. Här borde talarna ta som en uppgift att bjuda på bästa möjliga svenska. De religiösa föredragshållarna äro dock ofta mycket bristfälliga på området och får det ursäktas: viljan att komma med människor till hjälp i livets viktigaste fråga får inte tillbakahållas, på grund av yttre bristfälligheter. Att en del talare, som äro hemma i högsvenskan, dock begagna sig av dialekten, kan med ingenting ursäktas. De borde även härvidlag bjuda på det bästa, de är i stånd till. Ofta få vi numera besök av talare utifrån, talare som ej kan begagna sig av dialekten. Då bestå sig åhörarna illa, ifall de ej förr fått lära ordentlig svenska. Våra präster, ja, det är självklart, att härvidlag endast det bästa i språk-väg kan vara gott nog. Är denne från Finland eller Sverige, så är klart, att dennes föredrag böra vara ett mönster i fråga om kor-

och slotten. Nu till nästa sommar komma även slottsparkerna i Väst-Estland att besökas. I sådana parkanläggningar, som blivit upplåtna för skolor, ämnar man förse intressantare utländska träd och buskar med etiketter.

Föreningen Brage i Helsingfors

har i dagarna sänt oss för utdelning till skolor, bibliotek och föreningar:

20 exx. av Brages årsskrifter
1908—1912
" " " " tidskrift
" " " " „Budkavlen“ nr. 1, 2, 3
" " " " anvisningar om insamlande av folkminnen, och lovar „Brage“ framdeles komplettera samlingarna med senare årsskrifter och följande nummer av „Budkavlen“.

Här fram bäres ett varmt tack för den betydelsefulla gåvan!

Riksdagen.

Riksdagen hade den 19 den sin sista session för detta år. Efter häftiga diskussioner angående möjligheten att avgöra genom folkomröstning, huruvida folkskolestadgan skulle kompletteras med rättigheten till religionsundervisning, vilket förslag framlagts och försvarades av det kristliga folkpartiet, och sedan man under dagens lopp antagit sju nya lagstadgar, avslutades alltså årets sessioner. Nästa sammanträde blir den 11 januari.

Professor J. Bergman har lämnat Estland.

I dag reste professor J. Bergman med fru till Stockholm, där han

tillträder senatorsposten. Professor B. har varit mycket omtyckt och uppskattad i Dorpat och hela Estland och därför saknas han här överallt. Flera avskedsfester ha därför anordnats för den aktade professorn. Även bland oss estlandssvenskar har professorn vistats och hållit föredrag samt annars medverkat i arbetet för svenskarna här. Vi sakna därför också professorn mycket och hoppas att han även framdeles någon gång kommer oss ihåg.

Wormsö eller Ormsö.

Förr då striden rasade om ordet Wormsö kliade det i fingrarna på mig och tänkte jag då deltaga i den, men nykomling som jag var, föredrog jag att bida min tid Russwurm, Meiers Konversationslexikon, Nordisk Familjebok (Da-

rekthet och formfullhet. Av vem skulle våra äldre annars lära riktig högsvenska? För övrigt, skulle en utlänning börja rådbräka vår dialekt, vilken f. ö. ej är det lättaste slaget att lära, bleve han därigenom mycket mera svårständig än om han talade sin oförfalskade högsvenska. Vidare: vi kunde ej frigöra oss från den känslan, att det vore om mer eller mindre medvetet spektakel med vårt språk. Det ligger mera i vårt intresse att lära oss högsvenska än för en främling att sätta sig in i vår dialekt — utom i språkvetenskapligt intresse. —

Än en sida av vår språkfråga. Ofta betraktas det som utslag av stolthet, om inföding talar högsvenska. Han blir lätt utsatt för mindre välmående drift. Nej, landsmän, var ej ängsliga för att vid lämpliga tillfällen använda det språk, som anses för ett av de vackraste i världen, högsvenskan, på allmänna sammanträden, såsom kyrko- och kommunalstämmor, bibelstunder, bönemöten, S. O. V:s samkväm, man och

man emellan. Det är ingenting att skratta åt. Eleverna vid folkhögskolan borde ta det som en skriven lag, att därstädes använda endast och uteslutande högsvenska. Gör de det, skall de under de korta månader, de ha lyckan få tillbringa där, hinna förskaffa sig ett försvarligt mått av högsvenska — förutsättningen för att kunna tillgodogöra sig de kunskapskällor, som ligga förborgade, i svenska språkets litteratur. Under allt detta skulle det dock ej ett enda ögonblick falla oss in att ringakta vår egen svenska. Nej, den använder vi i vardagslag, hemma och ute, också med de mest framkomna av vår egen stam. Vårt medlidande åt dem, som anse sig för goda att tala vår tusenåriga svenska! Korkisbor, Wichterpalssvenskar, var ej ängsliga för att i esters närvaro tala edert eget urgamla modersmål! Tänkande ester skola skänka eder sin fulla aktning. Vad tomma hjärnor mena, så anse er för goda att bekymra er om! Nucköbor, anse det ej för opassande att

vid lämpliga tillfällen tala stamfrändernas språk! Skulle det gå knaggligt med uttalet, ej vara fullt så riktigt, så är vi ej mindre riktiga svenskar för det. Var obekymrad för åtlöjet, det må nu komma från våra egna, estniska grannar eller „riktiga svenskar!“

Till sist än ett upprepande om, vad som sagts i Kustbon för ett par år tillbaka: rensa ut vårt språk från främmande låneord! Bort med allt, som ej är svenskt! Det är ej vackert med de främmande orden, sårar ett svenskt hjärta. Räcker ej vår dialekts ordförråd till, så intag högsvenska ord. Därigenom gör vi vårt språk rikare, vackrare. Endast det svenska är oss gott nog! Varer svenske! Varen varmhjärtade trofasta svenskar! All heder och aktning för vårt urgamla, fäderneärvda språk! Men lämna heller intet tillfälle obegagnat att tillägna dig ärans och hjältars språk, sådant det nu talas av våra stamfränder på andra sidan haven! Det ena inte låta och det andra göra! Ske alltså!

nell), tyckas vara källorna till Wormsö, utan W-et. De, liksom alla andra hava trott sig av uttalet höra Ormsö. Den, som vill höra och tänker efter då Wormsöborna uttalar ordet, skall snart finna, att W inte är totalt borta. Jag vill likna det vid t. ex. engelska w i, låt oss säga, World eller ett svagt h-ljud framför o i Ormsö, eller ett slarvigt knappt hörbart W, eller ett dubbelt estniskt oo. Det är svårt att förklara vad det är, men att det är något, kan man inte förneka.

Tager man i betänkande språkets egenart eller talesätt här på ön, stärkes man i den tron, att det alltid varit Wormsö.

I dessa tider, då talet om självbestämmanderätt ljuder över hela världen, bör man respektera det, synnerligast då det här på ön knappast är en på tusen, som vill taga bort W i Wormsö.

På samma gång vill jag giva de s. k. språkreformerna något att förbruka sin överloppsenergi på och det är ordet Estland. Jag själv ställer mig helt utom! Österblom uttalas, som vi alla veta, Esrterblom. De, som kommo hit till Estland för många hundra år sedan, kallade säkerligen landet för Östland, enär det ligger i öster. Sedan blev det skrivet Estland, Eesti. Grönstrand.

Vägsyning på Ormsö.

Vårt lilla land har varit skådeplatsen för en märklig process Vid vägsyning funno höga vederbörande, att grusningen antingen ej utförts eller utförts dåligt. Med endast några få undantag ådömdes samtliga bönder och även „länsmän“ till 3 dagars arrest i Hapsal eller 600 marks böter. En del bestraffades med ända till 1000 mark. Man vägrade att böta och så fingo Hapsalsborna bevittna fri-spektaklet att daglidags se tjugtals Ormsöbor fösas gatorna fram under stark bevakning från och till fängstyrelsens arbeten, män och kvinnor, en del blinda, halta

och lytta åldringar. Och nu kommer det intressanta. Några företagsamma Svibybor, som tyckte det vara för starkt i klump bestraffas för obefintligt brott, då vägarna ändå grusats enligt vederbörandes föreskrifter och såsom det överallt på fastlandet praktiseras överklagade domen. Beträffande däremot de ogrusade lotterna, så hade dessa ej blivit dem anvisade efter den nya fördelningen. Alltnog, våra män vädjade till fredsätten och denna upphävde bestraffningen. Detta sedan minst ett parhundra personer avsuttit sitt "straff", bland dem en del torpare, som ej ens drömt om att hava vägunderhållningsskyldighet. Hela tillställningen luktar nästan lite politik — småmyndigheternas åtrå att få klämma till de förhatliga svenskarna. Som avslutning på spektaklet kunde bifogas, att Ormsö tidigare präktiga vägar på sina ställen blivit totalt förstörda av det mäktiga lager kullerstenar och grus, som körts fram. T. o. m. ämbetsmän lär hava harmats över detta förhållande. Joel N-n

Kalender eller Almanack 1923 för svenskarna i Estland,

som i år tryckts i Uppsala hos Almqvist & Wicksell och nu är mycket finare än förr vad utstyrsel beträffar, har utkommit och erhålles i Reval på Kustbons redaktion.

Utlandet.

Hur de allierade vilja garantera Sundens frihet.

Paris, 6 dec. (F. N. B.) Till Havas telegraferas från Lausanne:

Curzon har, understödd av Barrère, Garroni, Child och Spalaikovitj framlagt de allierades förslag beträffande Sundens frihet. Huvudlinjerna äro följande: 1) absolut frihet för handelssjöfarten såväl under freds- som krigstid, i händelse Turkiet är neutralt,

samt frihet för neutrala fartyg, som icke föra krigskontraband, ifall Turkiet icke är neutralt; 2) frihet att passera för krigsfartyg, vilkas antal för en makt icke får överstiga den i styrka starkaste flottmakten vid Svarta havet, och är denna frihet fullständig under fredstid eller under krigstid, i händelse Turkiet är neutralt, samt frihet att passera endast för neutrala fartyg i händelse Turkiet icke är neutralt; 3) Sundens demilitarisering under villkor att zoner fastställas av en kommission, bestående av representanter för de stater, som gränsa till Svarta havet, samt Frankrike, England, Italien, Japan och Förenta staterna, i vilken ordförandeskapet skall anförtros en turk 4) garantier för Konstantinopels skydd skola efter omständigheterna ytterligare fastställas.

Ismet pascha förbehöll sig att avgiva svar.

Tjitjerin yrkade på Turkiets absoluta herravälde över Sunden.

De allierades marina och militära sakkunniga anse Curzons förslag innebära maximum av eftergifter åt Turkiet. — Havas.

Amerika skärper invandringsbestämmelserna.

Emigranternas andliga egenskaper skola undersökas.

Enligt de amerikanska tidningarna förestår en uppseendeväckande skärpning av den amerikanska invandringslagen. Amerika önskar hädanefter själv bestämma vilka som från Europa få utvandra till U. S. A., och arbetsminister Daniels har utarbetat ett lagförslag, som på ett avgörande sätt bryter mot nu gällande principer. Detta lagförslag kommer att snarast möjligt föreläggas kongressen.

Avsikten med det nya förslaget är i första hand att tillmötesgå de rashygieniska krav, som isy-

.....
 Alla Kustbons läsare tillönskas
 God Jul och Ett Gott Nytt År!

nerhet under de senare åren gång på gång framförts, och den nya lagen kommer att påbjuda, att alla emigranter skola undersökas före avresan från Europa och att endast de, som få s. k. sundhetspass av de amerikanska konsulatet, få lov att landstiga.

Undersökningen skall bestå däraf, att vederbörande läkare taga blodprov för att konstatera om emigranten är frisk. Dessutom skall varje emigrant noga undersökas i fysiskt avseende. Endast den som har så väl utvecklad fysik, att han kan tjäna sitt bröd genom fysiskt arbete, får sundhetspass. Slutligen fordras ett intelligensprov i avsikt att bortsortera allt det material som inte i andligt avseende har en viss standard.

Orientexpressen förolyckad.

Tåget körde med full fart ned i en flod.

Från Wien telegraferas till Berlingske Tidende:

En järnvägskatastrof, vars detaljer man ännu ej känner, men som till sin omfattning är så ohygglig, att den betecknas som den största under senaste år, har inträffat vid Adrianopel.

Omedelbart utanför nämnda stad körde Wien - Bukarest - Konstantinopel-expressen rätt ut i luften, emedan bron vid detta ställe hade sprängts bort. Även signalapparaterna voro förstörda.

Tåget störtade ned i en flod. Det var blott några få av de sista vagnarna, som blevo stående på skenorna.

Offrens antal uppskattas till över hundratalet.

Dådet har utförts av bulgariska friskaror och företagits i politiskt syfte. Man håller före, att attentatet var riktat mot den turkiska handelsdelegationen som medföljde tåget.

*

Någon bekräftelse på detta telegram till den danska tidningen har t. v. ej ingått.

Frågan om skadeståndets reduktion för Tyskland.

Frankrike med om en avprutning till 40 milliarder.

Stokholm, 7 dec. Times' Paris-korrespondent uppger såsom sannolikt att Frankrike är villigt reducera skadeståndet till fyrtio milliarder guldmärk.

— Hbl.

KUSTBON

utkommer även 1923.

Den utgives från och med den 1 januari regelbundet vå gånger i månaden och kostar i Estland 100 Emk., i Sverige 4 kr. och i Finland 15 Fmk. per år, för halvår 50 Emk., 2 kr. och Fmk. 7.50.

Vi bedja alla gamla läsare och även nya prenumerera på tidningen.

KUSTBON

Riddaregatan 3, Reval.

Svensk Manufakturaffär i Hapsal.

Till alla svenskar i Nuckö, Ormsö och Hapsaltrakten.

Mången Svensk vet icke ännu, att det nu finns en

Svensk Manufakturaffär i Hapsal.

Där säljas alla möjliga sorters

**tyger av estniskt, svenskt, finskt,
tyskt, och engelskt fabrikat**

och prisen äro på alla sorterna de möjligt billigaste. De svenskar, som från affärens början varit våra kunder, kunna nog intyga, att alla andra affärer voro betydligt dyrare innan den svenska affären öppnades. Naturligtvis ha senare de andra affärerna måst nedsätta en del priser i jämnhöjd med våra för att överhuvudtaget kunna sälja, men på andra saker åter, som äro svarare att jämföra, måste de taga tillbaka den förlorade förtjän en. Därför, svenskar, köp allt vad Ni behöver av tyger och kortvaror endast i svenska manufakturaffären, endast då kunna Ni vara övertygade om att Ni verkligen erhåller det mesta för Edra penningar,

Vi bedja alla svenskar, som redan äro våra kunder, att rekommendera oss till alla vänner och bekanta. Ju större kundkrets vi få desto billigare kunna vi sälja. Alla, som läser Kustbon, och speciellt alla lärare och lärarinnor ombedjas vänligen att på synbart ställe uppklistra ovanstående.

Alla äro välkomna att bese vår affär även om Ni för tillfället icke vill köpa något.

Högaktningsfullt

Svenska Manufaktur- & Kortvaruaffären,

Torgplatsen Nr. 4 (Siegfelds hus) Hapsal.

Hapsals läderaffär

:: Karrigatan 10 (Blaubergs hus). ::

Alla sorters läder, skodon, och skoma-
keriverktyg från de bästa inhemska och
utländska fabrikat till allra billigaste pris.

Även mottages läder till garvning för
Första Estniska Chromläderfabriken

MAIER i Reval.

S. O. V:s medlemmar,

som ännu icke erlagt

avgifterna för 1922,

torde vara vänliga och
betala dessa före årets
slut å Riddaregatan 3
alla måndagar kl. 6—8
e. m. ::

Torsdagen den 28 dec. kl. 6 e. m.

Allmänt möte

på Riddaregatan 3.

Fröken O. Johansson från Sverige

— — håller föredrag. — —

Alla välkomna!

Medlemmar i Revals

svenska St. Mikael's församling

uppmannas härmed att erlægga sina

Kyrkoskatter för 1922

:: till prosten N. Linderstam. ::

Dr. Lydia Lindström

läkare för lung- och
invärtes sjukdomar.

Mottagning dagligen 3—5

Lergatan 18 (Saue tän. 18),

HAPSAL.